

Raadsvoorstel

Openbare Raadsvergadering

Datum

10 december 2019

Agendapunt

Onderwerp Gebiedsfonds Buggenumse veld
Portefeuillehouder(s) De heer Mr. R.M.J. Martens (wethouder)

Inhoudelijk voorstel

Door de gemeenteraad is op 11 februari 2014 de "Structuurvisie Buggenumse Veld" vastgesteld. De structuurvisie is vastgesteld in relatie tot de nieuwbouw van het zaadveredelingsbedrijf Nunhems Netherlands BV (nu BASF) aan de oostzijde van de Napoleonsweg. Door de nieuwbouw gaan omgevingskwaliteiten in het Buggenumse veld (het gebied dat wordt begrensd door de Napoleonsweg, de kernrand van Neer, de Maas en de kern Buggenum) verloren. Het doel van de structuurvisie is door realisatie van compensatiemaatregelen de aantasting van de kwaliteit van het Buggenumse veld te compenseren of zelfs te verbeteren.

Aan deze uitbreiding van BASF is een ruimtelijke bijdrage gekoppeld in de vorm van een Gebiedsfonds. Vanuit dit Gebiedsfonds worden groen- en landschapsprojecten bekostigd die een kwaliteitsverbetering voor het Buggenumse veld betekenen. Door de gemeenteraad is een adviesgroep ingesteld, waarin verschillende belangenbehartigers uit het gebied een advies uitbrengen over projecten die worden aangevraagd.

Met dit raadsvoorstel wordt u gevraagd om in te stemmen met een aantal projecten waarbij wordt verzocht om een bijdrage uit de reserve Gebiedsfonds Buggenumse veld. Het betreffen projecten waarvoor de adviesgroep Buggenumse veld een positief advies heeft gegeven. Het ambtelijk advies wijkt af met betrekking tot één project. Verder wordt u verzocht om het college van BenW te mandateren voor de kleine projecten waarvoor een bijdrage wordt gevraagd vanuit de reserve Gebiedsfonds Buggenumse veld.

Voorstel aan de gemeenteraad van Leudal

1. De gemeenteraad wordt verzocht om in te stemmen met het onttrekken van de volgende bedragen uit de reserve Gebiedsfonds Buggenumse veld voor:
 - Vossenvangkooien en drone demonstratie (€ 5.557,-)
 - Onderzoek Romeinse villa's in Buggenumse veld (€ 24.680,-)
2. De gemeenteraad wordt voorgesteld om in afwijking van het advies van de adviesgroep Gebiedsfonds Buggenumse veld te besluiten bij de erfverfraaiing voor de locatie Poelakkerweg 3 te Buggenum en navolgende erfverfraaiingen met betrekking tot de kosten de volgende percentages toe te passen: 30% van de kosten is voor de gemeente, 70% van de kosten is voor de eigenaar van de locatie waarop de erfverfraaiing plaatsvindt.
3. De gemeenteraad voor te stellen om kleine initiatieven tot max. € 25.000,- door college te laten afwikkelen waarbij het college zich verplicht om jaarlijks achteraf zich over die initiatieven te verantwoorden.
4. De gemeenteraad wordt voorgesteld om de afspraken omtrent de onder 1. en 2. toegekende bedragen vast te leggen door middel van bijgevoegde (model) overeenkomst, ná besluitvorming door de gemeenteraad zoals bedoeld in dictum 1. en 2.

Argumenten

1. Vossenvangkooien en drone demonstratie.

Vanaf 2018 zijn vanuit het Gebiedsfonds Buggenumse projecten gefinancierd om de aantallen weidevogels in het Buggenumse veld vergroten. De projecten zijn met name gericht op de toename van het aantal patrijzen, maar ook overige weidevogels profiteren van de doorgevoerde maatregelen. De projecten bestaan uit het inzaaien van akkerranden en het beheren van graslanden welke de weidevogels meer voedsel en dekking verschaffen. De inzet van de agrariërs is een belangrijke voorwaarde om de

projecten te laten slagen. Diverse agrariërs in het Buggenumse veld hebben een positieve bijdrage geleverd om de projecten te realiseren. Met als resultaat dat we een toename zien van het aantal weidevogels in het gebied.

Er zijn meer maatregelen nodig om de populatie weidevogels in stand te houden dan wel uit te breiden. De vossen zijn een belangrijke negatieve factor van invloed: veel weidevogels vallen ten prooi aan de vossen in het Buggenumse veld. Het jagen op vossen is lastig en levert te weinig resultaat op. Om dit een halt toe te roepen volgt vanuit de Wildbeheereenheid (WBE) het voorstel om vijf vossenvangkooien aan te schaffen zodat het eenvoudiger wordt om een vos te vangen en te doden. De vossenvangkooien maken onderdeel uit van het project patrijzenbeheer en voldoen aan de criteria zoals geformuleerd in de 'Criteria compensatieprojecten Structuurvisie Buggenumse veld'. De kosten voor de vangstkooien met toebehoren bedragen € 5.077,- waarvoor een beroep wordt gedaan op het Gebiedsfonds Buggenumse veld.

De drone demonstratie ligt in het verlengde hiervan. Met een drone kunnen de aanwezige dieren in het veld worden gelokaliseerd en geteld. Hierdoor kan beter in kaart worden gebracht of de maatregelen die in het kader van het project patrijzenbeheer zijn genomen, ook werkelijk invloed uitoefenen. Tevens kan een drone aangeven of, en waar, vossen aanwezig zijn in het veld en of er andere factoren aanwezig zijn die de vogelstand beïnvloeden. Kortom: met een drone kan allerlei extra informatie worden vergaard die van toepassing kan zijn bij de lopende projecten en voor extra verbeteringen kan zorgen. Om de mogelijkheden van een drone naar waarde te schatten wordt voorgesteld een dronedemonstratie te houden.

De kosten voor een dronedemonstratie bedragen € 1.000,- waarbij de een van de wildbeheerders heeft aangegeven om € 500,- voor zijn rekening te nemen. Beide projecten samen komen hiermee op € 5.557,-.

Advies adviesgroep Buggenumse veld

De adviesgroep Gebiedsfonds Buggenumse veld heeft op 13 maart 2019 een positief advies uitgebracht over het project vossenvangkooien en drone demonstratie. Het advies is als bijlage bij dit raadsvoorstel gevoegd.

Ambtelijk advies

Goede weidevogelgebieden zijn de afgelopen decennia steeds schaarser geworden. Een belangrijke oorzaak van de achteruitgang van weidevogels is de intensivering van de landbouw. De grootschalige weidelandschappen met een te lage grondwaterstand en eentonig raaigras dat vaak en vroeg in het jaar gemaaid wordt, bieden weidevogels te weinig voortplantingskansen. Maar ook stadsuitbreiding, wegeaanleg en de toenemende recreatie kunnen op gebiedsniveau belangrijke negatieve factoren zijn. Door de positieve inzet van de agrariërs in het Buggenumse veld is het aantal weidevogels in het veld toegenomen, daarover bestaat geen twijfel. De aantallen vossen in het gebied zorgen ervoor dat de behaalde successen gedeeltelijk worden onderuitgehaald. Om de agrariërs te blijven stimuleren is het aanschaffen van vossenvangkooien een logisch vervolg binnen het project patrijzenbeheer. Een drone demonstratie als voorloper hierop kan gericht informatie verschaffen over de aantallen vossen en de plekken waar ze zich schuil houden. Ook biedt het inzicht in de aantallen weidevogels die inmiddels in het Buggenumse veld zijn neergestreken. Wij adviseren het advies van de adviesgroep Buggenumse veld te volgen.

Onderzoek romeinse villa's in Buggenumse veld

Vanuit de Heemkundevereniging Buggenum komt het verzoek om de rijke historie van het Buggenumse Veld in beeld te brengen. Door de vele vondsten van archeologische resten in het Buggenumse veld is duidelijk geworden dat er op twee plekken in het Buggenumse Veld in het verre verleden Romeinse villa's hebben gestaan. Van deze beide locaties zijn verder geen kaarten of afbeeldingen, zodat het historie is dat geen "gezicht" heeft. Om deze historische locaties in beeld te brengen en zichtbaar te maken is voorgesteld om een archeologisch onderzoek uit te voeren.

Samen met een archeoloog uit Buggenum zijn er contacten gelegd met ArcheoPro, een bedrijf dat op vele plekken in Nederland de historie in beeld brengt door het scannen van de ondergrond. Aan de hand van een terreinbezoek en geomorfologie locaties is bepaald waar naar verwachting de historische resten van

deze villa's in de ondergrond aanwezig zijn. Vanuit deze inzichten heeft het bureau een offerte opgesteld. Deze is als bijlage bij dit voorstel gevoegd.

De offerte geeft weer dat we als resultaat van een gedegen onderzoek een rapportage in woord en beeld van de rijke historie van de beide Romeinse villa's kunnen verwachten. Deze rapportage zal voor de initiatiefnemers vanuit de Heemkundekring worden gebruikt om de historische plaatsen zichtbaar te maken voor de regio. De kosten voor het archeologisch onderzoek bedragen € 24.680,-.

Advies adviesgroep Buggenums veld

De adviesgroep heeft op 26 juni 2019 een positief advies uitgebracht over het archeologisch onderzoek naar de Romeinse villa's. Het advies is als bijlage bij dit raadsvoorstel gevoegd.

Ambtelijk advies

Ambtelijk wordt geadviseerd om in te stemmen met het onderzoek naar de historie van de Romeinse villa's in het Buggenumse veld. De Heemkundevereniging heeft samen met de archeoloog uit Buggenum, de heer Theelen een vooronderzoek uitgevoerd, waarbij de vele archeologische vondsten aantonen dat er op twee plekken in het Buggenumse veld in het verre verleden Romeinse villa's hebben gestaan. Een gedegen archeologisch onderzoek naar de historie van deze villa's kan bijdragen aan het kenbaar en zichtbaar maken van ons archeologisch erfgoed.

2. Erfverfraaiing Poelakkerweg 3 te Buggenum

In november 2018 is door de raad vanuit het Gebiedsfonds Buggenumse veld aan diverse projecten op het gebied van erfverfraaiing een bijdrage toegekend. Met deze bijdrage kunnen erven worden verfraaid, in de vorm van de aanleg van bijvoorbeeld een hekwerk, een fruitboomgaard of een beukenhaag. Zodat het typische landschap een kwaliteitsimpuls krijgt en de leesbaarheid van het landschap wordt vergroot.

De locatie Poelakkerweg 3 te Buggenum vormt aan de rand van het Buggenumse veld een van de meest in het oog springende erven, en heeft een rijke historie. Een verdere verfraaiing van deze plek met aanplant van hagen, hoogstamfruit en poorten maakt het tot een mooie entree vanuit het dorp naar het veld. Door het realiseren van een poel worden landschappelijk en ecologisch natuurlijke waarden op het erf gebracht. Het typische landschap op deze plek krijgt met de erfverfraaiing een kwaliteitsimpuls en de leesbaarheid van het landschap wordt vergroot.

Volgens het ingediende voorstel bedragen de kosten voor de erfverfraaiing aan de Poelakkerweg 3 te Buggenum € 29.490,95.

Adviesgroep Gebiedsfonds Buggenumse veld

De adviesgroep Gebiedsfonds Buggenumse veld heeft op 13 maart 2019 een positief advies uitgebracht over het project erfverfraaiing Poelakkerweg 3 te Buggenum. Het advies is als bijlage bij dit raadsvoorstel gevoegd.

Ambtelijk advies

Het besluit waarbij een afweging wordt gemaakt om een bijdrage toe te kennen vanuit het Gebiedsfonds, dient een afweging te zijn van alle voorkomende belangen. De gemeente heeft hierbij specifiek de taak om niet alleen de belangen van de individuele burger, onderneming of belangengroepering mee te wegen, maar met name het algemeen belang.

Ook bij de toekenning van een bijdrage uit het Gebiedsfonds Buggenumse veld dient het algemeen belang te zijn gewaarborgd. Bij een toekenning van € 29.490,95,- in het onderhavige geval voor de verfraaiing van 1 erf in het Buggenumse veld dreigt bij de afweging tussen het algemeen belang en het individuele belang de weegschaal te veel door te slaan naar het individuele belang. € 29.490,95 is veel geld, waarvoor ook andere projecten kunnen worden gerealiseerd. Bovendien zal in voorkomende gevallen hetzelfde bedrag of nog meer moeten worden toegekend. Dit leidt niet alleen tot een te grote ongelijkheid tussen agrariërs die in het Buggenumse veld wonen en agrariërs hierbuiten maar ook tussen deze agrariër en overige burgers van de gemeente Leudal.

Vandaar dat wordt voorgesteld om een grens te trekken bij het verschaffen van een bijdrage vanuit het Gebiedsfonds voor het verfraaien van particuliere erven. Voor de locatie Poelakkerweg 3 te Buggenum en navolgende locaties waar een erfverfraaiing plaatsvindt wordt voorgesteld om 30% van de kosten door

de gemeente te laten betalen en 70% van de kosten door de eigenaar van de locatie waarop de erfverfraaiing plaatsvindt.

In het verleden zijn reeds een aantal bedragen uitgekeerd ten behoeve van erfverfraaiingen. Voortschrijdend inzicht leert dat met het stellen van een grens aan de maximum bijdrage voor erfverfraaiing aan particulieren het algemeen belang beter wordt gewaarborgd.

3. Kleine initiatieven tot max. € 25.000,- door college te laten afwikkelen waarbij het college zich verplicht om jaarlijks achteraf zich over die initiatieven te verantwoorden.

Als het college beslist over kleine initiatieven tot max. € 25.000,- kunnen deze initiatieven sneller worden afgehandeld. Als de raad hierover moet beslissen betekent dit vaak een 2 maanden langere doorlooptijd. In de zomer, als de raad twee maanden niet vergadert, kan het drie tot vier maanden schelen. Bovendien wordt door het college jaarlijks achteraf over deze initiatieven een verantwoording afgelegd.

Financiële samenvatting

	2019	2020	2021	2022
Kostenplaats	89002508 compensatiegelden buggenumse veld			
Kostensoort				
Begroting	2.702.506	1.921.916		
Realisatie	582.959	0		
Verplichtingen	158.547	120.000		
Restant	1.961.000	1.801.916		
Kosten dit advies	39.084	0		
Restant	1.921.916	1.801.916		

Toelichting: de kosten van dit voorstel kunnen worden gedekt uit de middelen die beschikbaar zijn binnen de voorziening compensatiegelden Buggenumse veld.

Heythuysen, 12 november 2019

Burgemeester en wethouders van Leudal,

De secretaris,

De burgemeester,

H.K.W. Bekkers

D.H. Schmalschläger